

Interpellationssvar

Datum:
2019-01-22

Diarienummer:

Svar på interpellation ”Brister i lokalförsörjningsarbetet”

Tobias Smedberg (V) ställer ett antal frågor om lokalförsörjningsarbetet i en interpellation. I texten till interpellationen belyses ett viktigt ansvars- och arbetsområde inom kommunen – förmågan att försörja kommunens olika verksamheter med lokaler. Flera praktiska exempel räknas upp. Nedan följer ett faktaunderlag kring de enskilda exempel som räknas upp i interpellationen.

Lärcentrum Gottsunda: *Försenad – flera gånger*

- Fastighetsavdelningen har bytt bemanning under projektets gång på grund av omorganisationer.
- Uppsala kommun fastighets AB (UKFAB) har under året byggt upp ny organisation och kompetens för fastighetsförändringar.
- UKFAB gav inflyttningsdatum (två gånger om) som var orealistiskt för genomförandet.
- UKFAB utlovade en ersättningslokal. Även här missades tidsplanen.

Allishuset: *Försenat men inflytt nu gjord*

- Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF) har inledningsvis inte bemannat projektet utan låtit en konsult hos Industrihus AB (IHUS) både utforma arbetet och vara projektledare.
- Förståelse för funktionskraven från verksamheten var för dålig, vilket gav fel.
- Byggfel i genomförandet har skapat ytterligare problem och förseningar
- Det uteblivna EU-bidraget kommer att hanteras genom att IHUS får ta frågan vidare till entreprenören.

Bolandsgymnasiet *Fördröjning till 2020*

- Fastighetsavdelningen har bytt bemanning under projektets gång på grund av omorganisationer.
- Formell beställning från Arbetsmarknadsförvaltningen (AMF) inte helt klar på funktionskrav vilket innebär att underlaget som skickats till Skolfastigheter behövde korrigeras.

- Initialt så diskuterades inflyttning antingen augusti 2019 eller augusti 2020. Sedan gjordes ansträngningar för tidigare datum.
- Flera delar dock långt framgångna i planering – tex de administrativa delarna.

Samariterhemmet *Avbrutet men hyresavtal/alternativ användning inte löst*

Inhyrt under extraordinärt läge för flyktingmottagning och ny lag om bosättningsansvar hos kommunerna.

- Inledningsvis tänkt som korridorsboende, för mottagande av nyanlända, med mindre åtgärder - men konstaterades att den omställningen inte skulle räcka. Innebar större åtgärder som omfattades av Lagen om offentlig upphandling (LOU) vilket gav helt andra tidsperspektiv.
- Genomfördes en annan stor lösning för mottagandet genom att Uppsalahem (och delvis även Rikshem) upplät fler lägenheter för ändamålet.
- Konstaterades att den tänkta lösningen i Samariterhemmet – korridorsboende – inte fungerade praktiskt för verksamheten.
- Sammantaget innebar de förändrade förhållandena, behoven och kostnaderna att projektet avbröts.
- Arbete pågår för att hitta annan användning eller alternativa hyresgäster som kan ta över avtalet.

Ovan givna redogörelse visar att frågan har flera olika dimensioner:

- Politisk styrning av lokalförsörjning
- Organisation av och metoder för arbete med lokalförsörjning
- Hantering av konsekvenser när lokalförsörjningen inte fungerar

Uppsala kommun har, från utbildningssidan, en längre tradition av att arbeta förvaltningsövergripande i gemensam beredning, med strategiska planer för lokalförsörjning. Arbetsättet har varit föregångare i många avseenden och metoderna har spridits till andra kommuner samt annan offentlig verksamhet.

Redan tidigt när detta arbetsätt utvecklades uttalades även att metoderna – organisation och arbetsätt – ska spridas till övrig kommunal verksamhet. Dock har resan dit varit lång, framförallt beroende av att det har varit viktigt att säkerställa att metoderna fungerar i alla dess led; styrning, behovsbedömning, analyser, genomförbarhet, finansiering och löpande utvärdering. Parallellt med detta utvecklingsarbete har kommunen även genomfört en bolagisering av större delen av fastighetsbeståndet samt genomfört flera omfattande omorganisationer på förvaltningsnivå.

De senaste åren har målsättningen förts in i Mål och budget som angett att all relevant kommunal verksamhet ska ha strategiska lokalförsörjningsplaner. Detta för att säkerställa verksamheternas tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Ansvaret för detta ligger hos kommunstyrelsen och till stöd för detta finns fastighetsavdelningen inom stadsbyggnadsförvaltningen. Kommunstyrelsen har även i planeringsdirektiven för kommande mål och budget 2020 konstaterat att styrningen av den strategiska lokalförsörjningen ska kopplas tydligt till Mål och budget.

Under 2018 genomfördes en omorganisation av fastighetsavdelningen på stadsbyggnadsförvaltningen med syftet att binda ihop kedjan av den strategiska

funktionen, beställningsfunktionen och förvaltningsfunktionen. På så vis uppnåddes en organisatorisk struktur om följer ordningen planering, tillskapande och förvaltning av lokaler. Den nya organisationen startade den 1 september 2018. Parallellt med det avdelningsinterna arbetet pågår ett utvecklingsarbete inom stadsbyggnadsförvaltningen där plan- och byggavdelning, mark- och exploateringsavdelningen samt gata, park och naturavdelningen tagit ett gemensamt grepp för att tillsammans med fastighetsavdelningen förfina de kritiska framgångsfaktorerna för en effektivare beställningsprocess för lokaler. Vidare har fastighetsavdelningen påbörjat ett arbete tillsammans med flera av bolagen för att ta fram en gemensam och begriplig beställningsprocess för lokaler i Uppsala kommun. Under 2019 fortsätter utvecklingsarbetet tillsammans med så väl bolag som förvaltningar med målet är att samtliga parter under 2019 ska förstå beställningsförfarandet så att man kan vara med och bidra till snabbare leveranser.

De praktiska exempel som lyfts fram i interpellationen har alltså hanterats i ett skede när både målsättningen gällande lokalförsörjning höjts och organisationerna för detta varit under förändring. Samtidigt hanterade kommunen – precis som resterande Sverige – en extraordinär flyktingmottagning som krävde kraftfulla åtgärder för att klara kommunens ansvar för boende. Allt detta sammantaget har inneburit att olika delar av kommunen - inom respektive förvaltningar och inom kommunala fastighetsbolag – inte fullt ut klarat att hantera och tillgodose den praktiska hanteringen i enskilda lokalfrågor. Tyvärr är detta inte unikt för just arbetsmarknadsförvaltningen utan har även drabbat andra kommunala verksamheter. Detta är givetvis mycket olyckligt men som beskrivits ovan har erfarenheterna från detta redan resulterat i praktisk förändring och förstärkning av arbetet med lokalförsörjning samt politiska direktiv om stärkt styrning.

En ytterligare generell översyn av organisationen runt den kommunala lokalförsörjningen planeras inte. I praktiken skulle detta troligen skapa ännu en tid av förändringsarbete utan att nuvarande organisation och metoder givits möjligheten att få genomslag.

Däremot kommer vi nu att öka den politisk styrningen samtidigt som vi kommer att se en förbättrad uppföljning genom att fastighetsfrågorna, från och med denna mandatperiod, kommer att vara ett kontinuerligt inslag på kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU). Det strategiska arbetet med lokalplaneringen har börjat fungera väl och att det är steget efter planeringen, alltså själva materialiseringen av planerna som ännu inte trimmats in enligt den nya arbetsformen.

Jag delar helt Tobias Smedbergs syn på att de exempel han pekar på tyder på ett strukturellt problem och att ökad politisk styrning är nödvändig. Däremot anser jag att organisationen helt nyligen har genomgått stora förändringar och att vi nu måste avvakta resultaten från dessa.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande